

ዴሞ ቅጽ 40 ቁ. 2

ኅዳር 2007 ዓ.ም

የአገራችን ሁኔታ ምን ይመስላል? ምንስ መደረግ አለበት?

ወያኔ ሥልጣን ከያዘ ጀምሮ የነበረው ሁኔታ ከዚህ ቀደም በተደጋጋሚ የተገለጸና አሁን በአገር ውስጥ ያለውም ሁኔታ ለብዙ ዜጎች በግልጽ የሚታይ ቢሆንም የአገራችንን ሁለንተናዊ ሁኔታ በየጊዜው እየዳሰሱና እየገመገሙ አጠቃላይ ግንዛቤ መያዝ የወደፊቱን አቅጣጫ ለመቀየስ ይረዳል። ስህተትና ድክመትን አርም ጠንካራ ጎንን አፈርጥሞ ትግሉን ወደፊት ለማስኬድና ግቡን እንዲመታ ለማድረግ ያስችላል። በመሆኑም የወቅቱ የዴሞክራሲያ ዕትም የጊዜውን ሁኔታ በመመርመርና የወደፊቱን አቅጣጫ በመጠቀም ላይ ያተኩራል።

የዛሬ 23 ዓመት በጠመንጃ ኃይል ሥልጣን የያዘው የወያኔ ቡድን አሁንም ሥልጣኑን በቁጥጥሩ ስር አድርጎ ይገኛል። በእነዚህ ዓመታት የወያኔ የሥልጣን ማእከል ከቡድን ወደ ግለሰብ እንደገናም ወደ ቡድን እየተንከባለለ የቆየ ቢሆንም የአገዛዙ አምባገነንነትና ፈላጭ ቆራጭነት ለአፍታም የደበዘበበት ጊዜ አልነበረም።

በምዕራባውያን ድጋፍ እና በአረቡ ዓለም ርዳታ እንዲሁም በሻዕቢያና በሱዳን ትብብር በወታደራዊ ኃይል፤ በገንዘብና በድርጅት ተጠናክሮ የጎለመሰው የወያኔ ቡድን ከሥልጣን ኮርቻ ላይ ሲቆናጠጥ አገዛዙ ከአምባገነንነት እንደማያልፍ ግልጽ ነበር። ቀደም ብሎ ሲያንጸባርቃቸው ከቆዩት አቋሞቹና ሲያደርጋቸው ከነበሩ ቅስቀሳዎች ወታደራዊ ኃይሉን ተጠቅሞ ለረጅም ዓመታት አምባገነን አገዛዙን ለማስፈን ፍላጎትና

ጽኑ እምነት እንደነበረው ይታወቅ ነበር። ሥልጣን በያዘበት ወቅት የሕዝብ እምቢተኝነትና የዴሞክራሲያዊ ድርጅቶች እንቅስቃሴ ስጋት ውስጥ ጥለውት የነበሩ መሆናቸው የማይታበል ቢሆንም በወሰዳቸው የማስመሰያ እርምጃዎች፤ እንዲሁም በአንድ በኩል በጥቅም በደላላቸው በሌላ በኩል ውዥን-በር ውስጥ በገቡ ድርጅቶችና ግለሰቦች ተባባሪነት ስጋቱን አስወግዶ ሥልጣኑን ለማደላደል በቅቷል። በወያኔና በሻዕቢያ ተወጥኖ የምዕራብ አገሮችን ቡራኬ ያገኘው የማስመሰያው የሽግግር ጉባኤ በርካታ ጸረ አንድነትና ጸረ ኢትዮጵያ የሆኑ ጉዳዮችን ከመወሰኑ በተጨማሪ ወያኔ የበላይነቱን ያጠናከረበት ውሳኔ አጽድቆ ተበትኗል። የሽግግሩን ወቅት በበላይነት የሚመራበትን፤ የወያኔ ጦር የኢትዮጵያ ጦር ሆኖ በበላይነት የሚሰየምበትን፤ ጸጥታውንና የመንግሥት አውታሮችን ሙሉ በሙሉ በወያኔ ድርጅት ቁጥጥር ውስጥ የሚወድቁበትን፤ አገሪቱ በዘር ክልል ተከልላ የሕዝቡ አንድነት ለዘለቄታው የሚዳከምበትን ሁኔታ ወስኖ ተለያይቷል። በሽግግሩ ዓመታትም ወያኔ ጉባኤው የሰጠውን ሕጋዊ ሽፋን ተጠቅሞ ሥልጣኑን ለማጠናከርና ለመደላደል ችሏል። “ዴሞክራሲያዊ እርምጃዎችን እየወሰደ ነው”፤ “ጊዜ እንሰጠው”፤ “ሕዝብ ጦርነት ሰልጥቶታል”፤ “ወያኔን የሚቃወም የቀድሞውን ናፋቂ ነው”... ወዘተ በማለት እንደ ኢሕአፓ ዓይነቶችን ታጋይ ኃይሎች አፍ ለማዘጋት ይፍጨረጨሩ የነበሩትና ለወያኔ ሽፋን ሆነው ሲያገለግሉ የቆዩት ከተወሰነ ጊዜ በኋላ ስህተት መፈጸማቸውን አውቀው ከሽግግር መንግሥት ቢወጡ፤ ከተከታታይ ምርጫዎች ራሳቸውን ቢያገልሉ፤ አንዳንዶቹም ጠመንጃ ይዘው ለመዋጋት ቢሞክሩ፤ የምዕራብ ኃይሎችን ቢማጸኑ፤ በምርጫዎች ወያኔን ለማሸነፍ ከፍተኛ ርብርቦሽ ቢያደርጉና የመሳሰሉትን እርምጃዎች ቢወስዱ ወታደራዊና ድርጅታዊ ኃይሉን አጠናክሮ ሥር የሰደደውን የወያኔን ኃይል ሊገረሥሉት ቀርቶ ሊነቀንቁት አልቻሉም። የመንግሥት ተቋሞችን በተለይም የወታደራዊውንና የጸጥታውን ተቋም አንድ ኃይል በብቸኝነት በተቆጣጠረበት ሁኔታ የሕግ የበላይነት፤ ነጻ ሚዲያ፤ የሕዝብ መብት መረጋገጥ፤ ነጻና ፍትሐዊ ምርጫ፤ ...ወዘተ ትርጉም ቢሰ መሆናቸው ግልጽ ነበር።

ስለሆነም በዛሬዋ ኢትዮጵያ የፖለቲካ ሁኔታም የዛሬ 23 ዓመት የተዘረጋው የአንድ ቡድን አምባገነን አገዛዝ ተስፋፍቶና ተጠናክሮ ቢታይ ብዙ የሚያስገርም አይሆንም። ዛሬ የዜጎች ዴሞክራሲያዊና ሰብዓዊ መብቶች ሙሉ በሙሉ ታፍነዋል። ከ40 ሺህ በላይ የሚሆኑ ዜጎች በፖለቲካ አመለካከታቸው ወይም አገዛዙን በመቃወማቸው ብቻ በተለያዩ እስር ቤቶች ታጉረው እየተሰቃዩና ኢሰብዓዊ ድርጊት እየተፈጸመባቸው ይገኛሉ። በሺዎች የሚቆጠሩ በአገዛዙ ታፍነው የደረሱበት ጠፍቷል። ሀሳብን በነሳ የመግለጽ፤ ተቃዋሚ የፖለቲካ ድርጅት ፈጥሮ በግምባር ቀደምትነት የመንቀሳቀስ፤ በሰላማዊ ሰልፍና መሰል እንቅስቃሴዎች የወያኔን አገዛዝ የማውገዝ፤ ተቃውሞ የማሰማት መብቶች ለይስሙላ አሉ ቢባልም በሽብርተኝነት የሚያስከስሱና በአነስተኛው ለብዙ ዓመታት እስራት ፍርድ የሚያሰጡ መሆናቸውን እያየን ነው።

ዛሬ ወያኔ ሥልጣኑን የሚጠብቁትንና የሚከላከሉትን የአፈና ተቋሞች የጦሩንና የጸጥታ ኃይሉን በባለቤትነት ያሸከረክራል። ለአገዛዙ ደጋፊና ተባባሪ የሆኑትና ቢሮክራሲውን፣ የፍርድ ተቋሙን፣ የይስሙላ ምክር ቤቱን፣ ...ወዘተ በበላይነት ይመራል፤ ይቆጣጠራል። በተጨማሪም የኢትዮጵያን ሕዝብ የጅምላ እስር ቤት የሚያደርጉ የተለያዩ የቁጥጥር ዘዴዎች ቀይሶ ተግባራዊ አድርጓል። አንድ ለአምስት የሚል የፈጠረው የአደረጃጀት ስልት የሰለላ ተግባር ለማከናወንና ሕዝብን አሸማቆ እንገቱን ለማስደፋት እየተጠቀመበት ይገኛል። ከምዕራብ አገሮች በገፍ የሚሰጠውን ገንዘብ በማፍሰስ ከስድስት ሚሊዮን በላይ አባላትና ሰላዮችን መልምሎ ለአጫፋሪነት እየተጠቀመባቸውም ይገኛል። የሙያ ማኅበራትን፣ የሃይማኖት ተቋማትን፣ የሲቪክ ድርጅቶችን፣ በተቃዋሚ የሚንቀሳቀሱ የፖለቲካ ድርጅቶችን፣ ...ወዘተ ሰርጎ በመግባትና ቁልፍ ቁልፍ ቦታዎችን በመቆጣጠር ተቋሞቹ የወያኔ ፖሊሲ አስከባሪና አገልጋይ እንዲሆኑ ለማድረግ ከፍተኛ ጥረት ያደርጋል። በገጠር ተቃዋሚ ተብሎ የሚጠረጠር አርሶ አደር የእርዳታ እህልና ማዳበሪያ ይነፈጋል። የአገዛዙ ተቃዋሚ ተብለው የተፈረጁ ተማሪዎች ወደ ከፍተኛ ተቋማት የመግባት እድላቸው ይዘጋል፤ የተቃዋሚ ድርጅቶች አባላት ወይም ደጋፊዎች የተባሉ ዜጎች የሥራ ዕድል ይነፈጋሉ፤ የወያኔን ፖሊሲ የተቃወሙ ነጋዴዎች የንግድ ፈቃዳቸውን ይነጠቃሉ ወይም ታክስ ይቆለልባቸዋል። ባንጻሩ ለአርሶ አደሩ እህልና ማዳበሪያ፣ ለተማሪዎች የትምህርት እድል ለሥራ ፈላጊዎች የሥራ እድል፤ ...ወዘተ በመስጠት ወያኔ በርካታ አባሎችንና ደጋፊዎችን ለማፍራት ተንቀሳቅሷል። ዛሬ ወያኔ የፖለቲካውን መድረክ በብቸኝነት በበላይነት በመቆጣጠር የሕዝብን መብት ገድቦና አፍኖ አምባገነን አገዛዙን አሰፍኖ ይገኛል።

ዴሞክራሲያዊና ሰብዓዊ መብቱ ታፍኖ በትልቅ ስቃይ የሚኖረው የኢትዮጵያ ሕዝብ ከእጅ ወደ አፍ የሆነው የኑሮ ሁኔታውም ከጊዜ ወደ ጊዜ እያሸቆለቆለ ሄዶ መኖር ከማይችልበት ጠርዝ ላይ እየደረሰ ይገኛል። “የአገሪቱ ኢኮኖሚ አደገ ተመነደገ፤ የድርብ አሃዝ እድገት አሳየ፤ በቅርብ ዓመታት ውስጥ ኢትዮጵያ ምድቧ መካከለኛ ገቢ ካላቸው አገሮች ምድብ ይሆናል የሚሉ” የተጋነኑ አነጋገሮችና ጩኸቶች በፉከራዎችና ቀረርቶዎች ታጅበው በወያኔ ባለሥልጣናት ሲስተጋቡ ማዳመጥ ከጀመርን ከአስርተ ዓመታት በላይ ሆኖናል። የኢኮኖሚው አድገት አሃዝ በምዕራቡ ዓለም መንግሥታትና በዓለም አቀፍ ድርጅቶችም በተደጋጋሚ ሲስተጋቡ ቆይተዋል።

በሜዳ ላይ ያለው እውነታ ግን ከዚህ የተለየ ነው። አሁንም አገራችን አብዛኛው ዜጋ በከፍተኛ ችግርና ድክነት የሚኖርባት፤ በዓለም ላይ ካሉ ደካ አገሮች መካከል በመጨረሻው ተርታ ተሰልፋ የምትታይ አገር ናት። በእርግጥ ባለፉት ጥቂት ዓመታት በአገልግሎት ዘርፍ ውስጥ የሚጠቃለሉ አንዳንድ የእድገት

እንቅስቃሴዎች ተደርገዋል። መንገዶች ተሰርተዋል፤ ድልድዮች ተገንብተዋል፤ የኤሌክትሪክ ምስራቆች ተተክለዋል፤ ሌሎችም የግንባታ ሥራዎች ተሠርተዋል። በአዲስ አበባና በሌሎች ከተሞች በርካታ የንግድና የመኖሪያ ሕንጻዎች ቆመዋል። የነዚህን ግንባታዎች ወጭ የሸፈነው ወያኔ ያመረተው ሀብት ሳይሆን ከጨቅላነቱ ጀምሮ በገንዘብ፤ በወታደራዊ መሳሪያ፤ በሃሳብና በምክር እያጠናከሩ ለሥልጣን ያበቁት ምዕራባውያን ታይቶ በማይታወቅ ደረጃ በሰጡት የገንዘብ እርዳታና እንዲሁም እንደቻይና ያሉ አገሮች ለጥቅማቸው ሲሉ ባጎረፉት ከፍተኛ ብድር ነው።

ወያኔ ሥልጣን ከያዘ ጀምሮ ምዕራባውያን ለወያኔ ከ35 ቢሊዮን ዶላር በላይ የሚሆን ገንዘብ በርዳታና በብድር ስም የሰጡ ሲሆን ከጥቂት ዓመታት ወዲህ ደግሞ በዓመት በአማካይ 3.5 ቢሊዮን ዶላር ሲሰጡ ቆይተዋል። በዓመት ለወያኔ የተሰጠው የእርዳታ መጠን ከአፍሪካ ውስጥ የመጀመርያውን ደረጃ የያዘ ሲሆን ከ50 እስከ 60 ከመቶው የሚሆነውን የወያኔን ዓመታዊ የመንግሥት በጀት የሸፈነ ነው። የምዕራብ አገሮች ይህን ያህል እርዳታ የሕዝብ ተቀባይነትና መሠረት ለሌለው ለወያኔ ቡድን ያፈሰሱበትን ምክንያት ለማወቅ ጠንቋይ መሆንን አይጠይቅም። ምዕራባውያን ለረጅም ዘመናት በርካታ ገንዘብና ሀብት አፍሰው ለሥልጣን ያበቁት ድርጅት ሥልጣኑን አደላድሎ፣ አስተማማኝ አድርጎ፣ ቀውስን አስወግዶ ጥቅማቸውን እንዲያስጠብቅላቸው ይፈልጋሉ። እግሩን ሳይተክልና አገዛዙን ሳያጠናክር በተለያዩ ቀውሶችና በሕዝባዊ እንቅስቃሴ ቢወገድ የገፈገፉት በርካታ ገንዘብና ድካም ከንቱ ሊቀር ነው ማለት ነው። ስለሆነም ከፍተኛ እርዳታ በማድረግ ከቀውስ ጠብቀው ህይወቱን ለማዳን ሞክረዋል። ይኸም ሆኖ ግን ወያኔን የቀውስና የአለመረጋጋት ስጋት ካለባቸው የዓለም አገሮች አንዱ ሆኖ ከመፈረጅ አላዳኑትም። ቻይናም በአንድ በኩል ርካሽ ሸቀጧን ለማራገፍ በሌላ በኩል ጥሬ እቃዎችንና ሌሎች የተፈጥሮ ሀብቶችን በርካሽ ለማጋበስ እንዲሁም ጥራታቸው አስተማማኝ ባልሆኑ ፕሮጀክትና በመሳሰሉት የሥራ መስኮች በመሳተፍ ከፍተኛ ብዝሃ ለማካሄድ ባለፉት ዓመታት መጠኑ ከፍተኛ የሆነ ብድር ሰጥታለች። በ 2013 ዓ.ም ወያኔ ከውጭ በብድር ካገኘው ገንዘብ ውስጥ 69 ከመቶ የሚሆነውን ያገኘው ከቻይና ነው።

ከላይ ከተጠቀሰ ገንዘብ ሌላ በዓመት ወደ 1 ቢሊዮን ዶላር የሚገመት ገንዘብ ውጭ ከሚኖሩ ኢትዮጵያውያን ወደ ውስጥ ይገባል። ይህ ሁሉ ገንዘብ በውጭ ምንዛሬ ወደ አገር ውስጥ ሲገባ የተወሰነ የኢኮኖሚ እድገት ማስገኘት እንደሚችል የሚያጠራጥር አይደለም። ይሁን እንጂ የወያኔ ጣራ የነካ ፕሮፓጋንዳን ወደ ጎን ትተን ውስጡን ስንመረምር ተደረገ የተባለው የአሃዝ እድገት በአብዛኛው በአገልግሎት ሰጭ ዘርፍ መሆኑንና ጠቅላላ ኢኮኖሚውንና የሕዝቡን የኑሮ ሁኔታ ለመለወጥ ገና ብዙ፣ ብዙ የሚቀር መሆኑን እንረዳለን።

በኢኮኖሚ እንቅስቃሴ የአሃዝ እድገት የዜጎችን የኑሮ ሁኔታ እስካልቀየረ ድረስ አሃዝ ሆኖ ብቻ ይቀራል እንጅ ፋይዳ ሊኖረው አይችልም። የኢኮኖሚ እድገት ተደረገ ተብሎ ከበሮ በሚደልቅባት አገር የሕዝቡ የኑሮ ሁኔታ በዝቅተኛ ደረጃ ላይ ይገኛል። በተባበሩት መንግሥታት የሕዝብ የኑሮ እድገት መለኪያ መሠረት (ማለትም በትምህርት፣ በጤናና በሌሎች የኑሮ ሁኔታ መለኪያዎች) ዛሬም ኢትዮጵያ ከ 187 አገሮች ውስጥ 173ኛውን ደረጃ በመያዝ በዓለም የመጨረሻ ተርታ ተሰልፋ ትገኛለች። 73 ከመቶ የሚሆነው የአገራችን ሕዝብ በቀን ከ\$2 ዶላር በታች ገቢ የሚያገኝ ነው። በቀን 1.25 ዶላር የሚያገኘው ብዛት ከሕዝባችን 35 ከመቶ የሚሆነው ነው። 88.2 ከመቶ የሚሆነው ሕዝብ በጤና በትምህርትና በኑሮ ሁኔታ የመጨረሻ ደካ ተብሎ የተፈረጀ ነው። ከሕዝባችን 72 ከመቶ የሚሆነው በተራቆተ መሬት ላይ የሚኖር ነው። 44 ከመቶ የሚሆኑት ሕጻናት በቂ ምግብ የማያገኙ ናቸው። በገጠር የምግብና የእህል እጥረት ከፍተኛ ነው። አሁንም አገራችን ራሷን መመገብ አቅቷት የእርዳታ እህል ተቀባይ ሆና ቀርታለች። በያዝነው 2014 ከአሜሪካ እርዳታ ድርጅት (US Aid) ብቻ የ\$237 ሚሊዮን (ዶላር) የምግብ እርዳታ ተቀብላለች። በከተሞች በአነስተኛ ደረጃ የተሟላ የመጻዳጂያ አገልግሎት የሚያገኘው ሕዝብ 27 ከመቶ ብቻ ነው። የኢንተርኔት ተጠቃሚው ከሕዝብ 1.5 ከመቶ ብቻ ነው። ከተሞች አካባቢ በመብራትና በውሃ እጦት የሚሰቃየው ሕዝብ ቁጥር ከፍተኛ ነው። በዋና ከተማው ዛሬ መብራት ለሳምንታት ያህል ጨርሶ የሚጠፋበት ሰማይ ጠቀስ ፎቆች በተንጣለሉበት ከተማ ወሃ በጀሪካን የሚገዛበት ጊዜ ደርሶናል።

በደሃውና በሃብታሙ መካከል ያለው ልዩነት ከፍተኛ ነው። የወያኔ ባለሥልጣናትና ከፍተኛ መደብ ውስጥ የሚጠቃለሉት ክፍሎች በሚያገኙት ከፍተኛ ደምዘና በዝርፊያ በሚያገቡበት ገንዘብ በድሎትና በምቶት ሲኖሩ መካከለኛና ዝቅተኛ ገቢ የሚያገኘው የኅብረተሰብ ክፍል ደግሞ ከእጅ ወደ አፍ በሆነ ሆኔታ እንዲኖር ተገዷል። ከጊዜ ወደ ጊዜ እያሻቀበ ሄዶ የነበረውና በአንድ ወቅት 50 ከመቶ ደርሶ የነበረው የዕቃዎች ዋጋ ግሽበት አብዛኛውን ሕዝብ ክፉኛ ጎድቶታል። ሥራ አጥነት በከፍተኛ ደረጃ ተንሰራፍቷል። የወያኔ የ2014 የስታቲስቲክስ ዘገባ በከተሞች የሚገኘውን የስራ አጥ ቁጥር በአገሪቱ 17 ከመቶ በአዲስ አበባ ደግሞ 23.5 ደርሷል ብሎ ቢያስቀምጥም ቁጥሩ ከዚህ በጣም የላቀ መሆኑ ለመመስከር ጠንቋይ መሆንን አይጠይቅም። በአደንዛዥ ዕጽ ውስጥ የተሰማሩ፣ ህይወትን ለመኖር ብለው ገላቸውን የሚሸጡ ወገኖቻችን ቁጥር ለማመን በሚያስቸግር ደረጃ ላይ ደርሷል።

ትምህርት ቤቶች ተስፋፍተዋል፤ የተማሪውም ቁጥር ጨምሯል እየተባለ ብዙ ጊዜ ከበሮ ቢደለቅም የትምህርቱ ጥራት በጣም ዝቅተኛ መሆኑ ተረጋግጧል። የተባበሩት መንግስታት የሕዝብ ኑሮና ድክነት መለኪያ ኢትዮጵያ በጤና በኩል በጣም ዝቅተኛ ደረጃ ላይ የምትገኝ አገር መሆኗን ያጋልጣል። 75 ከመቶ

የሚሆነው ሕዝባችን በተለያዩ ተላላፊ በሽታዎች የሚሰቃይ ነው። አገራችን ለ25000 ሰው አንድ ዶክተር ያለበትና ስድስት የሆስፒታል አልጋዎች አንድ ሺ ሰው የሚያስተናግድባት አገር ነች። ከጥራት ጉድለትና አስፈላጊ የሆኑ ቁሳቁሶች ከሚሟላት ጉድለት የተነሳ በአገር ውስጥ የጤና ባለሙያዎችን ለማሰልጠን ከፍተኛ ችግር ያለ መሆኑ የታወቀ ሲሆን በሙያው ሰልጥነው ከተመረቁት መካከል 70 ከመቶ የሚሆኑት በፖለቲካ ምክንያት ሆነ ተጨማሪ ክፍያ ለማግኘት ወደ ምዕራብና ሌሎች አገሮች እየተሰደዱ ይገኛሉ።

የወያኔን አስከፊና ጨቋኝ አገዛዝ በመሸሸና ከችግርና ከመከራ የተላቀቀ ህይወት ለመምራት ወደ ጎረቤት አገሮችና እንዲሁም ወደ ምዕራቡና አረብ አገሮች የተሰደደው ሕዝብ ብዛት በብዙ ሚሊዮን የሚቆጠር ነው። በተለይ በወጣትነት ደረጃ ላይ ያሉ ሴት እህቶቻችን ወደ አረብ አገር ከባርነት ባልተናነሰ መንገድ እየተሸጡ ለከፍተኛ በደልና ችግር ተጋልጠው ይገኛሉ። የወያኔ ባለሥልጣናት አገናኝና አስቀጣሪ በሚል ስም የባርያ መሸጫ ንግድ ተቋማትን አቋቁመው ወገኖቻችንን በመሸጥ ከፍ ያለ ገንዘብ መዝረፍ ከጀመሩ ዓመታት አለፋቸው። እነዚህ ወገኖቻችን በአረብ አገራት ኢሰብዓዊ የሆነ በደል ደርሶባቸዋል ተደብደበው አካለ ስንኩሎች ሆነዋል፤ ተገድለዋል፤ ሀብታቸው ተበዝብዟል፤ በገፍ ታፍሰው ተባረዋል።

ሰፊው ሕዝብ ከላይ በተጠቀሰው ከፍተኛ ስቃይና ችግር በሚኖርበት ሁኔታ የወያኔ ባለሥልጣናት የኢትዮጵያን አንጡራ ሀብት በመዝረፍ ከፍተኛ ብዝበዛ እያካሄዱ ይገኛሉ። ቀደም ብሎ ኤፈርት (EFFORT) በሚል ምህጻረ ቃል በሚጠራው ድርጅት አማካይነት በተለያዩ የኢኮኖሚ መስኮች ተሰማርተው የኢትዮጵያን አንጡራ ሀብት ሲበዙብዙ መቆየታቸው የታወቀ ሲሆን ዛሬ ደግሞ ከፍተኛ ቱጃሮች በመሆን በኢንዱስትሪ፤ በውጭና አገር ውስጥ ንግድ፤ በባንክ አገልግሎት፤ በመንገድ ሥራና እንዲሁም በሌሎች አገልግሎት ሰጭ ዘርፎች ውስጥ በመሰማራት ከመንግሥት ያልተቆጠበ ድጋፍ እየተደረገላቸውና ሌሎችን ከውድድር ውጭ እያደረጉ ከፍተኛ ትርፍ በማካበት ላይ ይገኛሉ። እንደ የኢትዮጵያ አየር መንገድ፤ የቴሌኮሙኒኬሽን ድርጅት፤ የመብራት ኃይልና የመሳሰሉትን ትላልቅ ተቋማትና እንዲሁም የመከላከያ ቴክኒካል ኮርፖሬሽን እንደሚባለው ግዙፍ የሆነ የሞኖፖል ኩባንያን በመቆጣጠር ከፍተኛ ሙስናና ብዝበዛ ያካሂዳሉ።

የወያኔ ቡድን መሪዎች መሬት በመንግሥት እጅ ይሆናል የሚለውን መርህ ሲያስተጋቡ የቆዩት በመንግሥት ስም ለመዝረፍ መሆኑ ግልጽ ሲሆን ሥልጣን ከያዙም በኋላ በዚህ መስክ ያለውን ዝርፊያ አጧጡፈውታል። የወያኔ ባለሥልጣናት ሥልጣን በያዙ ሰሞን የከተማ መሬቶችን ከደካው ላይ በመቀማት ለአባሎቻቸው አከፋፍለዋል፤ ለሀብታሞች ቸርቸረው ብዙ ገንዘብ አካብተዋል። አሁንም የከተማ መሬትን

ሊዝ በሚሉት የመዝረፊያ ፈሊጥ አማካይነት ከፍ ያለ ብዝበዛ እያካሄዱ መሆኑ በገሃድ የሚታይ ነው። ዛሬ በአዲስ አበባ ቁልፍ በሆነ ቦታ ላይ አንድ ካሬ መሬት በ305 000 ብር ወይም በወቅቱ የምንዛሬ ሂሳብ \$15 500 ዶላር ይሸጣል። ገንዘቡን የሚቃራመቱት የወያኔ ቱባ ባለስልጣናት መሆናቸው አጠራጣሪ አይደለም።

ከቅርብ ጊዜ ወዲህ ደግሞ ወያኔ ለም የሆኑ የገጠር መሬቶችን ለውጭ አገር ከበርቴዎች በገፍ እየቸበቸበ ነዋሪዎችን ከቀያቸው እያፈናቀለና ተመጽዋች እያደረገ ይገኛሉ። በጋምቤላ፣ በቤኒሻንጉል ጉምዝ፣ በሱማሌ፣ በደቡብ አምና በአፋር አካባቢዎች በብዙ ሚሊዮን ሄክታር የሚገመት መሬት ለውጭ ባለሀብቶች ሸጠዋል። እስካሁን ድረስ ምን ያህል ሄክታር በሊዝ እንደተሸጠ የታወቀ ነገር ባይኖርም የወያኔ ባለሥልጣናት እስከዚህ ዓመት መጨረሻ ድረስ 7.5 ሚሊዮን ሄክታር በሄክታር \$2.50 ሂሳብ በሊዝ ለመቸብቸብ አቅደው ነበር። ይህን መሬት ለሀብታሞቹ ለማከራየት ከጀርባ በጉቦ ስም የሚዘረፈው ገንዘብ እንዳለ ሆኖ በግልጽ ለሊዙ ኪራይ የሚከፈለው ገንዘብ የት እንደሚገባ የሚታወቅ ነገር የለም። ተቀራምተውታል የሚለው ግምት ከእውነት የራቀ አይሆንም።

የወያኔ ባለሥልጣናት በይፋ የሚዘርፉትን የሀገር ሀብት በከፍተኛ ደረጃ ወደ ውጭ እያስወጡ መሆናቸው ከዚህ በፊት በተደጋጋሚ ተጋልጧል። የገንዘብ ግልጽነት (financial transparency) የተባለው ድርጅት ከፈረንጅቹ 2000 እስከ 2009 ባሉት ዓመታት ከኢትዮጵያ 11.7 ቢሊዮን ዶላር በሕግ ወጥ መንገድ የወጣ መሆኑን ዘግቧል።

የኢትዮጵያ ሕዝብ በወያኔ ጨቋኝና በዝባኝ አገዛዝ ተማሯል። በመብት መገደብ፣ በዴሞክራሲ መጥፋት፣ በሕግ የበላይነት አለመኖር፣ በዘር ልዩነት፣ በሃይማኖትና በእምነት ጣልቃ ገብነት፣ በኑሮ ችግርና ተስፋ ማጣት፣ ...ወዘተ ያልተማረረ የኅብረተሰብ ክፍል አይገኝም። ከየትኛውም አካባቢ፣ ከየትኛውም ብሔር/ብሔረሰብ፣ ከየትኛውም የእምነት ተከታይ፣ ከየትኛውም የእድሜ ክልል የወያኔ አገዛዝን የማይጠላና እንዲወገድለት የማይፈልግ የለም።

የተጫነበትን ቀንበር ከትከሻው ለማላቀቅና የወያኔን አገዛዝ ለአንዴና ለሁሌም አስወግዶ መብቱን ለመጎናጸፍ ሕዝቡ ለበርካታ ጊዜያት ጥረት አድርጓል፣ ታግሏል፣ ቁርጠኝነቱንም በተደጋጋሚ መስዋዕትነትን በመክፈል አሳይቷል። ይሁን እንጂ የሕዝብ ኃይል ተባብሮ ባለመፈረጠሙ ጥረቱ፣ ትግሉ፣ ድካሙና መስዋዕትነቱ እስካሁን ፍሬ አላፈራም።

ለዚህም ዋናውና ዐቢዩ ምክንያት የሕዝቡን ትግል እንመራለን እናስተባብራለን የሚሉት በተቃዋሚ ጎራ የተሰለፉት የፖለቲካ ድርጅቶች የተባበረና የተጠናከረ ትግል ለማድረግ አለመቻላቸው ነው። ባለፉት 23 ዓመታት ተቃዋሚ ድርጅቶች ነን በሚሉት ጎራ ውስጥ በርካታ ለውጦች ተካሄደዋል። በአሁኑ ወቅት የወያኔን ሥርዓት አጥብቆ እንቃወማለን በማለት በብሔርና በሕብረ-ብሔራዊ ደረጃ ተደራጅተው የሚንቀሳቀሱ የፖለቲካ ድርጅቶች በርካታ ናቸው። ከእነዚህ ውስጥ ከፊሎች በወያኔ “ሕጋዊነት” ተሰጥቷቸው በአገር ውስጥ ይፋ የሆነ የፖለቲካ እንቅስቃሴ የሚያደርጉ ሲሆን ገሚሶች ደግሞ “ሕጋዊነት” ተነፍገው ወይም “ሕጋዊ” ሆነው መንቀሳቀሱን ሳይፈቅዱ ቀርተው በሀገር ውስጥ በህቡዕ በውጭ ደግሞ በይፋ መንቀሳቀስ የመረጡ ናቸው። ከፊሎቹ እንቅስቃሴያቸው በውጭ አገር ብቻ የተወሰነ ሲሆን ሌሎች ደግሞ በሀገር ውስጥ የትጥቅ እንቅስቃሴ እናካሂዳለን የሚሉ ናቸው።

ባለፉት ዓመታት በፖለቲካ ድርጅቶች መካከል ኅብረት ለመፍጠር ተሞክሮ በአብዛኛውን ጊዜ ሳያሳካ የቆየ ሲሆን ከብዙ ውጣ ውረድ በኋላም ተፈጥረው የነበሩ ኅብረቶች በውስጣዊ ችግርና ድክመት ፈርሰዋል። ኅብረት በፍላጎት አይመሰረትም፤ በልመናና በምላላም እውን ለማድረግ አይቻልም። መሠረታዊ ችግሮቹም እስካልተወገዱ ድረስ በአጋጣሚ እንኳ ቢፈጠር ህልውናው ሊቆይ ወይም የሕዝብን ትግል መርቶ ከግብ ሊያደርስ አይችልም። ሕዝብን ድል ሊያቀዳጅ የሚችል ኅብረት እውን ለማድረግ በመጀመሪያ የችግሩን ምንጭ ተረድቶ መፍትሔ መስጠት ያስፈላጋል።

ከተመክሮ ስንገሳ ጠንካራ የድርጅቶች ኅብረትን ለመፍጠር ወይም የተፈጠሩትን አጠናክሮ ለማስኬድ እንቅፋት ከሆኑት ምክንያቶች ውስጥ ዋናና ዋናዎቹ የሚከተሉት ናቸው። የመጀመሪያው በመጨረሻ ግብ ወይም ዓላማ ላይ የማይታረቅ ልዩነት መኖሩ ነው። የመጨረሻው ግባቸው መገንጠል የሆነ ድርጅቶችና በኢትዮጵያ አንድነት ክልል እንታገላለን የሚሉ ድርጅቶች ኃይላቸውን ሊያስተባብሩ አይችሉም። ሁለተኛው በመለስተኛ ግብ ደረጃ ልዩነት መኖሩ ነው። ወያኔ በሚያካሄድው የቧልት ምርጫ ተወዳድረን ወያኔን ማስወገድ እንችላለን ብለው በሚያምኑና ወያኔ ከሥልጣን ሊወርድ የሚችለው በሕዝብ አመጽ ወይም በጦር ብቻ ነው በሚሉት መካከል ኅብረት ለመፍጠርም ከባድ ይሆናል። ሶስተኛ በትግል ስልት ላይ ያሉ ልዩነቶች ናቸው። ወያኔ የትጥቅ ትግል ማካሄድን ወንጀለኛ አድርጎ በፈረጀበት ሁኔታ በ”ሕጋዊ” መንገድ የሚንቀሳቀሱ ድርጅቶችና “ሕጋዊነት” በተከለከሉ ድርጅቶች መካከል ይፋዊ ኅብረት ሊፈጠር አይችልም። እነዚህ ዋና ዋናዎቹ ሲሆኑ ሌሎችም በችግር ደረጃ ሊጠቃለሉ የሚችሉ በርካታ ጉዳዮች ይኖራሉ።

ምን መደረግ አለበት የሚለው ዐቢይና መመለስ ያለበት ጥያቄ ነው። የሚከተሉት ነጥቦች በሁሉም ወገን ትኩረት ተሰጥቷቸው ተግባራዊ ቢሆኑ ወደ ድል የሚወስደውን መንገድ ለስላሳ ከማድረጉ በተጨማሪ የትግሉን ጊዜ በማሳጠር በኩል አስተዋጽኦ ሊኖረው ይችላል እንላለን።

1. በመጀመሪያ መታወቅ ያለበት ጉዳይ በሥልጣን ላይ ያለው የወያኔ ቡድን በሰላማዊ መንገድ፣ በምርጫ፣ በባዕዳን ኃይላት ተጽእኖ፣ በልመናና በምላላ፣ ...ወዘተ ሥልጣንን የማይለቅ መሆኑ ነው። ይህ ዘረኛና አጥፊ ቡድን ከሥልጣኑ ሊወገድ የሚችለው የሥልጣኑ መሠረትና የአፈናው መሳሪያ የሆኑት የወታደሩና የጸጥታው ተቋማት በሕዝባዊ አመጽ ወይም በወታደራዊ ኃይል ሲደመሰሱ ወይም ወደ ሕዝብ ጎራ ተገድደው ሲገቡ ብቻ ነው። በተቃዋሚነት የተሰለፉት የፖለቲካ ኃይላት ይህንን ሐቅ መረዳት ይጠበቅባቸዋል። ከዚህ ውጭ ሌላ መንገድ አለ ብሎ ማለት ራስን ማታለል ወይም በጥቅምና በመሳሰሉት በመገዛት ሕዝብንና ወገንን ለማሞኘት መሞከር ነው።

2. ሌላ መንገዝብ የሚያስፈልገው ዐቢይ ጉዳይ የትኛውም ዓይነት የትግል ስልት መዳረሻው መሆን ያለበት የወያኔን አምባገነን አገዛዝ አከርካሪቱን መጥቶና አሽመድምዶ ከሥልጣን ማስወገድ ነው። የሕዝብን ትግል እናራምዳለን የሚሉ የፖለቲካ ድርጅቶች በትግል ስልት ዙሪያ ልዩነት ሊፈጥሩ አይገባም። የትጥቅ ትግሉም ሆነ ሕዝባዊ አመጽ ከሁለቱ አንደኛው ወይም ሁለቱም ሕዝባዊ ትግሉን ለድል ሊያበቁ የሚችሉ መሆናቸው ተደጋግሞ የታየ ነው። ስለሆነም በ”ሕጋዊ” መንገድም ሆነ “ሕጋዊ” ባልሆነ መንገድ የሚንቀሳቀሱ የፖለቲካ ድርጅቶች በየትኛውም መንገድ ቢሆን ሕዝቡን አደራጅተው ማታገል ይጠበቅባቸዋል። በየአምስት ዓመቱ በሚደረግ የምርጫ ሆይ ሆይታ ሳይሆን በሕዝብ አመጽ ድል ይገኛል ብለው የሚያምኑና በ”ሕጋዊ” መንገድ የሚንቀሳቀሱ ድርጅቶች አመቻ በሆነ መንገድ (በይፋም ሆነ በሕቡዕ) ሕዝቡን አደራጅተው ትግሉን የማጠናከር ኃላፊነት አለባቸው። በይፋ ሕገ ወጥ ተብለው ከተፈረጁት ጋር በይፋ ሕብረት ፈጥሮ መንቀሳቀስ ባይቻልም በተለያዩ መንገድ ትግላቸውን ማስተባበር የሚችሉበትን መንገድ መሻት አግባብነት ያለው ነው።

3. የፖለቲካ ድርጅቶች የአጭር ጊዜ ግብ ወያኔን ከሥልጣን አስወግዶ በሥልጣን መሰየም መሆን የለበትም። ሕዝቡ የሥልጣን ምንጭ የመሆን መብቱን ሳይጎናጸፍና ሳይረጋግጥ የሥልጣን ፍላጎት ወይም ጥያቄ መነሳት የለበትም። ሕዝብ የሥልጣን ምንጭ የመሆን

ሙብቱ ሊረጋገጥ የሚችለው ደግሞ የሙብቱ አስከባሪ የሆኑት ተቋማት ጸጥታው፤ ወታደሩ፤ ፍርድ ቤቱ፤ ...ወዘተ የግለሰብ ወይም የቡድን አገልጋዮች ሳይሆኑ የሕዝብ፤ የአገርና የሕግ ታዛዥ ሲሆኑ ብቻ ነው። የአጭሩ ጊዜ ግብ እነዚህን ወሳኝ ሥራዎች ለማከናወን መሆን ይኖርበታል። አምባገነኑ ኃይል ከሥልጣን ከተወገደ ይህን እውን ለማድረግ የሽግግር ወቅትና ጠለቅ ያለ የሕዝብ ውይይትና ስምምነትን እንዲሁም ተግባራዊ እንቅስቃሴ ማድረግን ይጠይቃል።

- 4. የፖለቲካ ድርጅቶች በተለይ የወያኔን “ሕጋዊነት” አግኝተው የሚንቀሳቀሱ ድርጅቶች ራሳቸውን ከወያኔ ስርጉጎችና አፍራሾች ማጽዳትና መከላከል አለባቸው። የወያኔ ስርጉጎች በአመራር ላይ እንዲሰየሙና ቁልፍ ቁልፍ ቦታዎችን እንዲቆጣጠሩ እየፈቀዱ ትግል አካሂዳለሁ ማለት በሕዝብ ሕይወትና ደም መቀለድ ይመስለናል።

በአገር አንድነት፣ በብሔረሰቦች እኩልነትና በዴሞክራሲያዊ ሥርዓት መመሥረት ላይ ተመሳሳይ አመለካከት ያላቸው የፖለቲካ ድርጅቶች ኃይላቸውን አስተባብረው ከታገሉ የትግሉን እድሜ ለማሳጠርም ሆነ ሕዝባዊ ድልን ለመቀዳጀት እንደሚቻል ምንም ጥርጥር ሊኖር አይችልምና ይህንኑ ተግባራዊ ለማድረግ እንጣር እንላለን። ኢሕአፓ በዚህ በኩል የተቻለውን ያህል ለማድረግ ዝግጁ መሆኑን ደጋግሞ መግለጹን እያስታወሰ ሕዝብ ሁለንተናዊ ሙብቱን በትግሉ እስኪጎናጸፍ ድረስ የጠየቀውን መስዋዕትነት ከፍሎ ትግሉን ከመግፋት ወደኋላ እንደማይል እንደተለመደው ለሕዝብ ቃል ይገባል።

ሕዝብ በትግሉ የሥልጣኑ ምንጭ ይሆናል!